lips. pag. 9-10 din Nr. 186 al acestui ziar

BIB... ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 5 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 207 Luni 31 Iulie 1939
14 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL“ S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Marasm pe[illegible]c

Nevoia de odihnă și de întremare, și dela un timp excesul de sgomot împrăștie vara mase de toate categoriile la munte, la câmp, la mare.

Desigur că mulțumirea este ceva relativ. Ea depinde de raportul dintre pretenții și satisfacții. Cu cât cele dintâi sunt mai mari, cu atât cele din urmă sunt mai mici.

Este foarte greu ca într'o localitate să se găsească și aer bun, și ape curative, și confort modern, și eftinătatea dorită. Când ea întrunește unele din aceste condițiuni, se poate vorbi de o mulțumire aproximativă.

Dacă însă aer bun și ape tămăduitoare se găsesc în nenumărate locuri în țara noastră, dacă confortul progresează, deși prea încet, în majoritatea stațiunilor balneo-climatice, eftinătatea nu este întâlnită decât în mod excepțional și numai în localitățile cele mai puțin desvoltate din celelalte puncte de vedere.

Este adevărat că stăvilirea scumpetei excesive, cu atât mai apăsătoare cu cât sunt mai reduse resursele marei majorități a vilegiaturiștilor, nu este o problemă ușoară.

Ea implică prelungirea sezonului prin extinderea vacanțelor la cel puțin patru luni; generalizarea celui de iarnă ori unde este posibil; procurarea de capitaluri cu procente modeste pentru construcțiuni destinate adăpostului, alimentației, distracției; raționarea chiriilor întreprinderilor de acest fel; suprimarea intermediarilor între p[illegible] mercianți; [illegible]itelor în trime[illegible] pentru exploata[illegible] localități; ap[illegible] cepție și fără în[illegible] epselor prevăz[illegible] speculanților, a[illegible]or [illegible] ie ar spori în raport cu [illegible] nirile acordate.

Măsurile luate periodic și parțial pentru înfrânarea efectelor, fără a se preveni cauzele, nu pot să dea decât rezultate aleatorii, nu pot reduce cu nimic nemulțumirile cronice ale vizitatorilor.

Ceeace este și mai important, acea ineficacitate, departe de a spori capacitatea de atracțiune a multor stațiuni, o menține pe loc, dacă nu chiar determină regresări, cu atât mai regretabile, cu cât se resfrâng asupra celor mai binecuvântate.

Dacă sforțările izolate în timp și în spațiu ar fi coordonate odată și bine de către toți factorii îndreptățiți să coopereze la găsirea soluțiunilor indispensabile progresului stațiunilor noastre balneo-climatice, să se preocupe în mod egal de interesele acestora, de interesele elementelor ce contribuesc la funcționarea lor, de nevoile și mijloacele populației atrase din toate părțile țării; dacă s'ar pătrunde toate cauzele scumpetei crescânde și dacă s'ar purcede în mod hotărît la înlăturarea lor, cu siguranță că s'ar putea ajunge la suprimarea acelui marasm ce se repetă în fiecare an la aceeași epocă.

M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai au sosit la Istanbul

Istanbul, 28 (Rador). — M. S. Mihai, Marele Voevod de Alba Iulia, a sosit, Joi, la Istanbul, venind din străinătate.

Măria Sa s'a îmbarcat imediat pe yachtul M. S. Luceafărul, cu care M. S. Regele Carol II a sosit, în cursul zilei de Joi, dela Constanța.

Alunecări de teren în jud. Buzău

Buzău, 28 Iulie

La punctul Poiana Colț, din regiunea muntoasă, deplasările de terenuri continuă.

Eri s'a produs o nouă deplasare de teren pe o întindere de o sută metri, închizând drumurile comunelor Poiana Colț, Colței de Sus, Lupoaia, Mărgineanca și Lungeni.

La fața locului s'au dus căpitanul Popov dela legiunea de jandarmi, care a luat măsurile impuse de împrejurări.

Echipe de muncitori lucrează la deblocarea drumului spre comunele de mai sus și a șoselei naționale.

Adăposturi contra atacurilor aeriene

SPLINTER
PROOF END

Regele Angliei vizitează adăposturile contra atacurilor aeriene din regiunile industriale ale Angliei

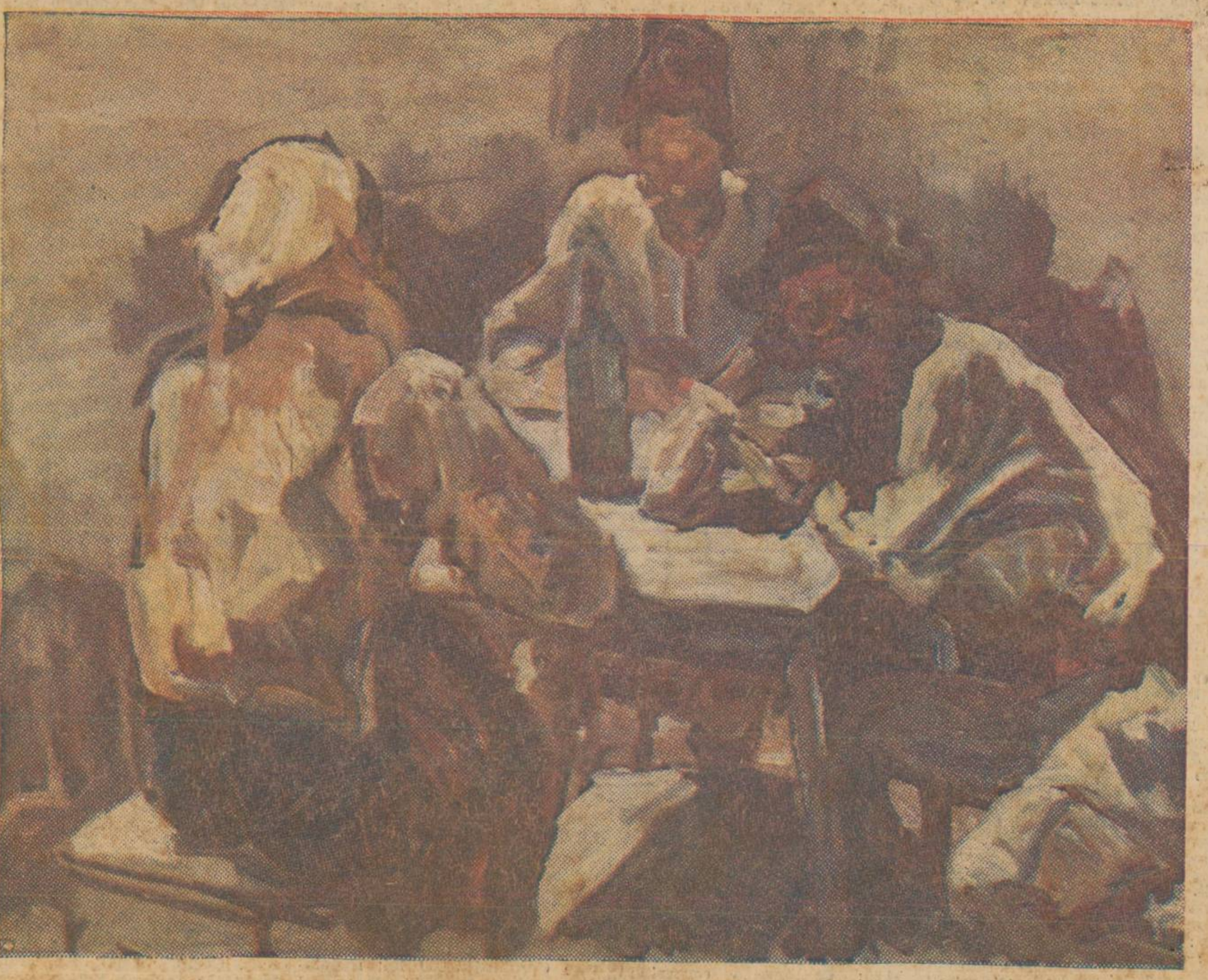

„LA MASĂ“

SCHWEITZER-CUMPĂNA

GESTUL STATELOR-UNITE

Denunțarea de către Statele Unite a tratatului comercial cu Japonia a produs, cum era și firesc, senzație. Se poate spune chiar: senzație mondială.

Desigur nu e vorba de o simplă denunțare a unui tratat comercial oarecare între două state, care ar putea avea, pe un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, consecințe trecătoare pentru una sau pentru ambele părți. Prin hotărîrea luată, Statele Unite au fixat o dată, în raporturile lor cu Japonia, dată care poate fi — și e probabil că va fi — un punct de plecare al unei noui atitudini politice față de Japonia și de acțiunea ei războinică, politică și economică în China.

Tratatul denunțat datează din 1911. El asigura Japoniei o piață de aprovizionare în deosebi în materii prime și în armament, atât de necesare astăzi armatei japoneze. Prin clauza națiunei cele mai favorizate, statul nipon beneficia de condițiuni speciale pentru toate aprovizionările ei din Statele Unite. Ținând seama de acest fapt și de considerația că două treimi din importul japonez se face din Anglia și din Statele Unite, se poate vedea ce însemnătate are pentru Japonia hotărîrea, la care nu se aștepta, a Statelor Unite.

Ce a putut determina pe președintele Roosevelt să ia această atitudine?

Pentru a-l înțelege trebue să privim faptul din mai multe puncte de vedere.

In primul rând este o considerație de ordin politic.

Intr'adevăr Statele Unite, cu toată rezerva aparentă pe care au păstrat-o până acum față de acțiunea Japoniei în China, au lăsat totuși să se întrevadă neliniștea lor cu privire la intențiunile Japoniei.

Interesele Statelor Unite în China pe deoparte, iar pe de alta o extindere a dominațiunei japoneze și o creștere a puterei ei într'o măsură care ar putea deveni primejdioasă, au determinat, mai ales în ultimul timp, cea mai strictă observație din partea conducătorilor republicei trans-oceanice. Această atențiune creștea pe măsură ce acțiunea japoneză devenea mai intensă și, cu toată dorința ce o aveau Statele Unite, de a păstra o strictă neutralitate față de conflictul japono-chinez, era evident că îngrijorarea lor se mărea în raport direct cu manifestările cuceritoare ale Japoniei și cu atitudinea ei față de drepturile puterilor străine în China.

Ținând deci seama de aceste considerațiuni, nu încape îndoială că, prin denunțarea tratatului comercial, Statele Unite au urmărit și o manifestare cu efect politic. Iar faptul că denunțarea s'a produs în timpul negocierilor anglo-japoneze, subliniază și mai mult caracterul politic al gestului american, care, incontestabil întărește poziția Marei Britanii față de Japonia. Denunțarea apare astfel și ca o manifestare de solidaritate față de politica Angliei în China.

Din punct de vedere politic deci denunțarea tratatului din 1911 poate fi considerat ca un avertisment dat de Statele Unite Japoniei, ca preludiul aplicărei unor sancțiuni în cazul când Japonia ar persista într'o atitudine considerată la Washington contrarie intereselor americane. Și aceste sancțiuni, dacă se ține seamă de nevoile actuale ale Japoniei angajată într'un războiu care nu se apropie de sfârșit, pot pune Japonia într'o situație foarte grea. Nu trebue să se uite deasemenea că prin acordul încheiat între Marea Britanie și Japonia, cea dintâi n'a recunoscut starea de fapt actuală din China ca definitivă ci numai ca limitată la durata ostilităților și că d. Chamberlain a declarat categoric că politica Marei Britanii în China nu va fi modificată. Așa fiind, Japonia, dacă va voi să reia raporturile ei comerciale cu Statele Unite, va trebui, sub amenințarea de a nu se mai putea aproviziona și de a suferi în fapt dăunătoare sancțiuni economice, să precizeze în mod clar intențiunile ei viitoare și să dea asigurările ce i se vor cere de Statele Unite și de Marea Britanie.

Dar, în afară de aceste considerațiuni de ordin politic, sunt și considerațiuni de securitate care determină atitudinea hotărîtă pe care au luat-o Statele Unite.

Intr'adevăr marea republică americană are de veghiat atât la oceanul Atlantic cât și la cel Pacific.

Solidaritatea cu Anglia i-au ușurat grija Atlanticului întrucât puternica flotă britanică poate îndeplini acest rol. Aceasta e explicația că în timpul din urmă flota americană a trecut în Pacific, încrezătoare în vigilența flotei britanice în apele Atlanticului. Dar, după cum de altfel am mai arătat în ziarul nostru, depărtarea bazelor navale americane de centrele de acțiune japoneză este atât de mare, încât o acțiune a flotei Statelor Unite într'un caz de nevoe, ar fi nu numai anevoioasă, dar aproape imposibilă. Este deci evident că apreciind această situație, prudența obligă Statele Unite să preîntâmpine o asemenea eventualitate prin măsuri de alt ordin care să îngreuneze cât mai mult acțiunea Japoniei în China. Impiedicarea aprovizionărei cu materiile prime, cu armament, cu avioane, etc. ar grăbi ivirea greutăților pentru armatele japoneze.

O a treia considerație, aceasta de ordin psihologic, care joacă și ea, desigur, un rol în atitudinea Americei față de Japonia, este tradiționala lipsă de simpatie a americanilor față de oamenii de culoare. Firește gradul de civilizație al Statelor Unite nu îngădue politicei lor o atitudine fățiș ostilă numai din cauza acestui considerent psihologic. Dar atunci când alte motive care ating interese reale se ivesc, se deșteaptă și acest sentiment și el contribue la grăbirea hotărîrilor.

Privită sub aceste diferite aspecte, denunțarea tratatului comercial americano-japonez capătă o importanță politică deosebită pe care de altfel o relevă presa mondială și care nu este desconsiderată nici la Tokio.

—xx⊙●⊙xx—

Candidează președintele Roosevelt pentru a treia oară?

Washington, 28 (Rador). — Intrebat de ziariști asupra momentului când ar urma să facă o declarație cu privire la eventuala sa candidatură la al treilea mandat prezidențial, președintele Roosevelt a refuzat să răspundă.

Dizolvarea

asociației tirolezilor din sud

Viena, 28 (Rador). — Ziarul oficial „Wiener Zeitung“ publică o ordonanță prin care se dizolvă Asociația tirolezilor din sud cari s'au stabilit la Innsbruck.

Bunurile asociației au fost confiscate.

—ox⊙ ◆ ⊙xo—

D. Robert Hudson, ministrul comerțului englez, a cărui întrevedere cu d. Wohltat, directorul ministerial german, a produs atâta vâlvă.

—xX⊙●⊙Xx—

Sporirea

schimburilor comerciale între Germania și Japonia

Berlin, 28 (Rador). — Un tratat comercial și de plăți a fost semnat, Vineri, între Reich și Japonia.

Tratatul prevede sporirea considerabilă a schimburilor comerciale dintre cele două țări și va intra în vigoare la 1 Octombrie.

Pleacă tineretul în țară

de AL. GREGORIAN

Peste câteva zile vor porni să-și facă stagiul obligatoriu primii patru mii de absolvenți și licențiați ai universităților românești, care [illegible] sub prevederile nouei [illegible] Serviciului Social. După ce vor fi inițiați vreme de o lună în școalele de echipieri care vor funcționa de fiecare ținut câte două, tinerii titrați organizați pe echipe, vor fi trimiși să lucreze în plășile model din țară, anume alese pentru această mare experiență de început, de către Institutul Social. Stagiul va dura în total trei luni. In acest timp, echipierii vor executa lucrări practice de interes obștesc. Vor ridica și întemeia cămine culturale; vor începe zidiri și reparațiuni de biserici, de școale, dispensare, băi și drumuri; vor porni să facă lucrări de electrificare a satelor, irigații, îndiguiri și fântâni; vor începe o largă acțiune sanitară curativă și preventivă pentru combaterea bolilor sociale; acțiuni de organizare a economiei rurale în jurul cooperativei sătești, de stârpire a analfabetismului, de organizare rațională a timpului liber de peste an în sensul creărei unei industrii țărănești, de combatere a alcoolismului și sectelor, de a învăța pe țăran să se hrănească și să-și crească pruncii, să-și păstreze portul și datinile, etc. Coclaurile țării vor fi împânzite așa dar de o adevărată armată de cărturari, de energii gata să se încindă la muncă și să-și toarne elanul în faptă trainică pentru satul românesc.

Câmpul de activitate e întins și plin de greutăți, căci nevoile țărănimii noastre sunt multe și de tot soiul. Imprejurările istorice, și lipsa unei bune îndrumări au lăsat ca astăzi să fie foarte mult de făcut. In domeniul economiei, al vieții morale, al sănătății fizice, ori unde ne aruncăm privirile găsim aceeași stare de lucruri întristătoare, aceleași vraiști care cer sforțări uriașe și susținute, mobilizări generale de forțe, pentru ca să putem face față tuturor cerințelor și realităților sociale românești.

De sigur, nu e acum timpul recriminărilor și nici nu putem pretinde ca totul să se îndrepte dintr'odată, ca sub o baghetă magică. Ceeace au făcut sau n'au putut face generațiile trecute trebue primit așa cum se găsește, iar ceeace râvnește să înfăptuiască tineretul de astăzi trebue să găsească în noi toată înțelegerea și încurajarea de cuviință, fără pesimism și fără așteptări exagerate. Căci pentru executarea unui program de ridicare a țării se cer mijloace

(Continuare în pag. 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

TREI PUNCTE LĂMURITE

de AUGUR

Londra, 26 Iulie

Primele zile ale acestei săptămâni ne-au adus lămurirea a trei puncte interesante. 1) politica britanică în extremul Orient, 2) atitudinea guvernului față de teroriștii irlandezi și 3) zvonurile cari circulau cu privire la un pretins proect pentru o înțelegere cu Germania.

In ce privește politica Marei Britanii în China declarațiile d-lui Chamberlain în Camera Comunelor, dovedesc că guvernul e decis să nu permită ca o ceartă cu Japonia să-i întoarcă atenția dela evenimentele depe teatrul principal, adică din Europa. Această țară adoptă deci față de provocările politicii japoneze, o atitudine care s'ar putea califica de timidă, dacă adevăratul motiv al unei astfel de moderații n'ar fi perfect lămurit. Credem că în unele capitale depe continent, unde lumea spera să vadă Marea Britanie pornită într'o aventură îndepărtată, știrea despre o destindere la Tokio nu pricinuește nici-o plăcere.

In ce privește tactica adoptată față de teroriștii irlandezi, ceeace am prezis e pe cale de a se realiza. Guvernul cere parlamentului puteri întinse pentru poliție. E vorba de a i se da posibilitatea de a opri intrarea în regatul unit oricărui irlandez bănuit că face parte dintr'o organizație pornită spre violență. Cât privește pe acei cari domiciliază în această țară, poliția trebue să aibă dreptul să-i supuie unei supravegheri severe, și chiar să-i expulzeze printr'un simplu mandat administrativ. Pentru acei cari cunosc respectul cu care sunt tratate drepturile oricărui individ, în Marea Britanie aceste puteri cerute pentru poliție arată în mod limpede voința nestrămutată a guvernului, — aprobată de opinia publică, — de a reprima cu cea mai mare severitate manoperile teroriștilor irlandezi.

Opinia publică susține în unanimitate politica de represiune împotriva teroriștilor, nu numai fiindcă aceste atentate o indignează, dar și fiind că ea vede mâna străinilor în această campanie împotriva securității britanice. Dealtminteri, Sir Samuel Hoare, ministrul de interne, a declarat în Camera Comunelor că izvoarele străine de unde provin fondurile teroriștilor sunt cunoscute de autoritățile britanice. Vom adăuga în ce ne privește, că strânsa colaborare ce există între guvernul Statelor Unite și al acestei țări, a ușurat sarcina anchetatorilor britanici. Ei au descoperit repede metoda transferului banilor în Statele Unite,

(Continuare în pag. 2-a)

Avioanele de bombardament engleze sburând deasupra Parisului

Tramvaiul nr. 6

de RADU D. ROSETTI

Pentru înlesnirea circulației, cu începere de mâine, tramvaiul nr. 6, al cărui cap de linie era la începutul străzii Sf. Ionică, se va opri pe strada General Budișteanu, întorcând spre gara de Nord în strada Banului.

O simplă informație banală, care n'a emoționat prea mult decât pe negustorii de prin partea locului, pentru că dacă cei din preajma catedralei Sf. Iosif își vor vedea treburile sporite, cei din josul teatrului Național vor avea pagube însemnate, fiindcă ne putem ușor închipui ce dever se face la capătul unei linii de tramvai.

In așteptarea vehiculului care întârzie totdeauna, unii răsfoiau câte-o carte la anticarul din colț, cumpărând-o la iuțeală, alții se aprovizionau cu țigări la tutungiul de alături, alții intrau să-și bucure familia cu câte-o prăjitură dela cofetăria din față, însfârșit — aceștia erau cei mai mulți — se repezeau să-și stingă setea la berăria de peste drum.

Toate trec pe lumea asta,
Numai tramvaiul nu trece!
[illegible]

Pierduți de-acum acești clienți suplimentari, cari se adăogau celorlalți, despărțire care va avea de efect și scăderea chiriilor de prin partea locului, deoarece oamenii își făcuseră socotelile, când dăduseră cât ceruseră proprietarii imobilelor, contând și pe tramvaiul nr. 6.

Dar, dacă din punct de vedere economic, știrea n'a întristat decât pe proprietarii pomeniți mai sus, în ce mă privește, dispariția tramvaiului din [illegible] dat o melancolie nebănuită, hotărîrea S. T. B.-ului lovindu-mă drept în inimă.

Judecați și d-voastră: să auzi hodorogeala popularului vehicul, în dreptul ferestrelor tale, mai mult de o jumătate de secol — treizeci și trei de ani în aceeași casă și restul locatar în diferite imobile din aceeași mahala — (Am scris *mahala* și mi se pare că cuvântul nu corespunde înțelesului. Să zic *despărțire*, cum se exprima Ipingescu lui Caragiale, să întrebuințez franțuzescu *cartier*, *sectorul* poștal sau polițienescul *Circa I* prescurtare dela *Circumscripție*? Poate că ar fi bine aleasă și *parohia*, fiind vorba de străzi de lângă aceeași biserică? In definitiv, chestia neologismelor e specialitatea amicului Pisani; și până la Septembrie putem să mai facem câte-o greșală, că dumnealui e acum în vacanță) — să auzi din acelaș loc sgomotul de mai bine de-o jumătate de secol, și deodată, pe lângă ce-a fost, liniște aproape ca de mormânt.

[illegible] cât datoria cronicarului este să fie obiectiv, trebue să recunosc, că evenimentul mi-a adus și o binefacere: pot însfârșit să aud aparatul meu de radio, fără paraziți, dela început și până la terminarea emisiunii (*Içi Radio București... „sanatate“*) — dar, încolo, numai păreri de rău.

Ca totdeauna, de-abia la despărțire prețuești ce-ai pierdut. Mă uit dealungul șinelor goale, și-mi dau seama că pe luciul lor nu s'a dus numai un vagon de tramvai, ci odată cu el aproape toată viața mea.

Tramvaiul nr. 1! — așa-i zicea pe vremuri celui devenit nr. 6, primul din România, care plecând dela gara Târgoviștei, cum se numea odinioară stația noastră centrală și străbătând calea Griviței, strada Manea Brutaru, strada Câmpineanu, strada Regală și strada Colții, pe lângă Turnul ei respectiv, luând-o pe calea Moșilor, se oprea unde începea târgul. Și tot acest drum lung, cu 25 de bani! Unde mai pui că puteai să te urci sau să te cobori când și unde doreai! Vai de coastele bieților cai ce pățeau! E drept că nu exista încă Societatea pentru protecția animalelor.

Pe atunci, odată pe an, era în floare hărmălaia din câmpul lui Eliad, desființată din ce în ce de Luna Bucureștilor. Când se'ntorceau cetățenii Capitalei cu moștenitorii lor dela târg, știau toți trecătorii de unde veneau. Țâncii suflau în bășici cu muzicuțe (*Uite-te, uite-te, uite-teeeee!..*); cei mai mari, cu câte-un fes de hârtie în cap, scoteau sunete stridente din fluere; alții urlau din surle sau băteau în tobe, să le rupă, fiecare cu câte-un balon la butonieră — toți mușcând, să crezi că n'au mâncat de-o săptămână, din legendara turtă dulce.

Intreaga scenă pitorească nu se petrecea în tramvai, ci deasupra lui, unde taxa era mai mică, pe-o bancă lungă fixată deasupra vagonului, botezată pompos *Imperială*, la care ajungeai urcându-te pe-o scăriță întortochiată.

Tramvaiul nr. 1! A dispărut ca

(Continuare în pag. 2-a)

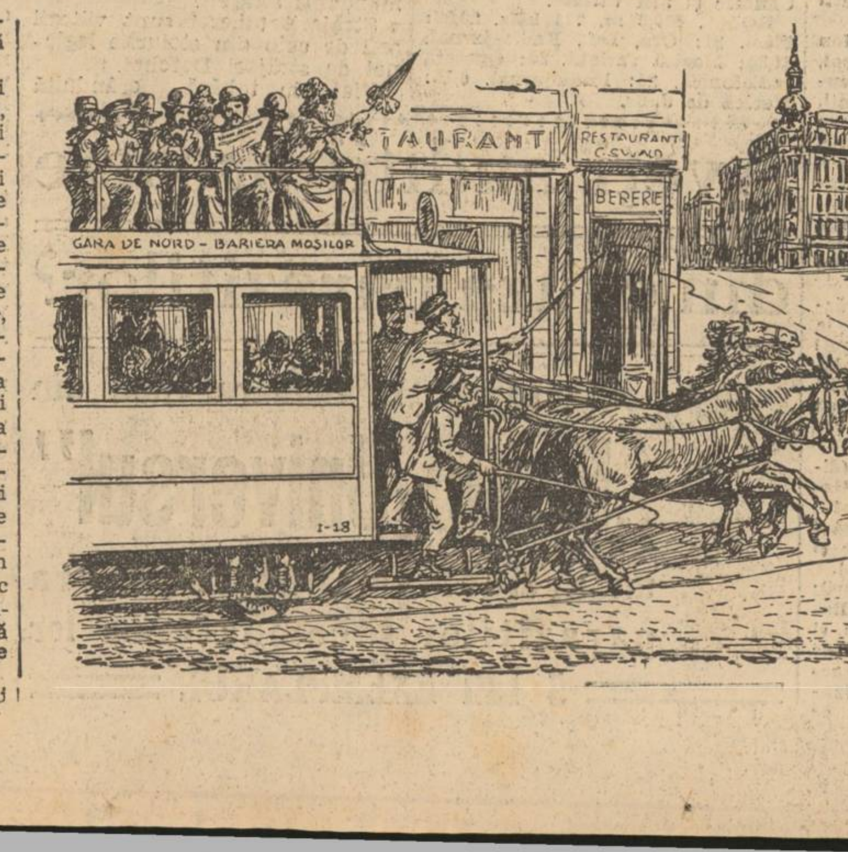
TAURANT
RESTAURANT
BERERE
GARA DE NORD - BARIERA MOȘILOR